

alijs aut diebus p̄siliū est. **hec Ray. & Bosfi.**
Sabbato post Oculi.

Derexit iesus in
 montē oliueti et diluculo iterū ve
 nit in templū. scilicet ad docendū

Job. viij. Sicut rōne p̄cedimus. nullus
 labor vtilior est & laudabilior eo quo vita na
 turalis conseruat in esse. h̄mōi aut est agricul
 tura de cuius fructu viuimus. Agricole igit̄
 multū honorandi sunt. cuius sudoribz & labo
 ribz viuimus. Dicunt̄ em̄ nō sine ministerio
 puaren. a puritate et simplicitate vite. vel a
 pauen. quia edificant et sustentant hūanam
 vitam. Et hac de causa priuilegiati sunt tā in
 lege ciuili q̄ canonica p̄ tempe agriculture.
 q̄ nullo modo debent molestari. **E.** de agrico
 lis. I. nūq̄. immo letari p̄grua securitate ex
 tra d̄ treuga & pace. **Innouam?** Qui em̄ eos
 inquietat s̄m canones debet excomunicari.
Sic cum populo xp̄iano nihil vtilius sit & sa
 lubrius p̄ conseruatione vite sp̄ialis q̄ agri
 cultura sp̄itualis q̄ ē seminatio v̄bi dei. **Sō**
 seminatores huiusmōi multū diligendi sunt &
 reuerendi nec molestādi in aliquo. quia etiā
 puri debent esse. et edificare nō solum v̄bo.
 sed etiā exemplo. vt sic suis laboribz animas
 pabulo sp̄iali sustentent & vitā sp̄ialem p̄ser
 uent. **Quare dic̄ Inno. iij.** vt habet̄ extra
 de offi. iudi. ordinarij. c. inter cetera q̄ ad sa
 lutē spectāt ppli xp̄iani pabulū v̄bi dei p̄max
 ime sibi noscitur esse necessarium. quia sicut
 corpus materiali. sic homo sp̄ituali cibo nu
 tritur. eo q̄ non in solo pane viuunt homo sed
 in omni verbo q̄d p̄cedit de ore dei. vt igitur
 verbū dñi solite seminetur. generali consti
 tutione instituit̄. vt epi viros ydoneos ad sā
 cte p̄dicationis officij assumant. qui sibi ple
 bes cōmissas vite ipsoꝝ verbo edificent et ex
 emplo. hoc idem ostendit doctor veritatis. q̄
 nō sibi soli viuere volebat p̄ contemplationē
 imo etiā alijs p̄ frequentē p̄dicationem et exē
 plificationem sicut inuunt verba thēmanis r̄c.
Queritur cum xp̄us venerit in mundum ho
 mine p̄ditū saluare. an docendo vel p̄dican
 do. debuerit ponus cum hominibz conuersa
 ri. q̄ p̄ cōtemplatiuam et solitariā vitā hoīes
 vitare. et videt̄ q̄ pon⁹ habuerit contempla
 tiuā & solitariā. Nam ip̄a est melior & securior
 & p̄fectior. **In oppositū** vita cōis et actiua fuit

ei diuenientior ad p̄ficiendū voluntatē patris
 igit̄. **Rūdeo** q̄ saluator vtramq̄ tenuit. q̄n̄
 q̄ em̄ p̄uocabat cū hominibz p̄dicando. sa
 nando. q̄n̄ q̄ solitarie in monibz p̄templan
 do et orando. & licet vtramq̄ tenuerit. tñ soci
 alis ei magis p̄ueniens fuit. **Cui⁹ rō** apparet
 p̄siderato sine ad quē venerat. venit ei ad ostē
 tendū se v̄x̄ deum & hoīem. q̄d oportuit opi
 bus p̄bare. & sic vitā socialem tenere. **Secūdo**
 venit nos iformare in moribz & exem plis q̄d
 nō potuit solitarie viuendo ostēdere. quare ve
 nuit eū vitam socialem habere. **Tercio** ve
 nit ad nos liberandū. taz ab infirmitatibz cor
 poralibz q̄ sp̄itualibz. quare oportuit euz ta
 lem vitam tenere. vt se domesticū ostēdendo
 hoīes attraheret. et suam infirmitatem et ve
 ritatē humane carnis p̄baret. **Sed** queritur
 cū xp̄s vtramq̄ vitam habuerit. an religio vi
 uentiū in magna societate sit p̄fectior viuenti
 um in solitudine. **Et** videt̄ q̄ religio viuentiū
 in societate sit p̄fectior. q̄ plus imitat̄ xp̄um
 cū nō solū sibi sed etiā alijs p̄ficiat. **Cū** dum
 pater noster franciscus ordinē fratꝝ minorū
 dubitaret ordinare in statu solitario vel socia
 li. responsū erat ei diuinit⁹ q̄ in societate ali
 orum. q̄ nō deberent fratres sui ord̄is sibi so
 li viuere. sed etiā alijs p̄ficere. **In oppositum**
 dicit augu. illos sanctiores. qui ab aspectu ho
 minū sepati vt liberius orōni vel p̄templatio
 ni vacent. nulli p̄bent aspectū. **Isti** aut sunt re
 ligiosi solitarij. **Cū** beatus h̄iero. recitat̄ i epla
 ad oceanū. de quadā virgine solitaria di. **In**
 beatissimi martini vita legimus. q̄ transiens
 sanct⁹ martin⁹ quadā virginē moribz & casti
 tate p̄cellam cupet visitare. illa noluit s̄z exē
 niū misit ei. ac p̄ fenestrā respiciens. ait pater
 tibi ora q̄ a viro nūq̄ sum visitata. gr̄as egit
 deo. s. martin⁹. q̄ in talibz imbuta moribz cas
 tiam custodierit voluntatē b̄ndixit eā & abijt
 letus. **Ad** q̄d r̄ndendū. primo videndū q̄d
 sit religio & quid p̄fectio. vt ex his duob⁹ ap
 pareat. q̄ religio p̄fectior. **Religio** em̄ est quā
 dā mod⁹ & ordo viuendi sub certe regule p̄
 fessione et alicui⁹ supioris regimie. **Cū** d̄z re
 ligio quasi quedā religio supiori p̄ obediē
 tiā. et deo p̄ vite obseruantia. **De** p̄fectōe
 h̄o dic̄ cassian⁹ in coll. patꝝ coll. i. apls inqt.
Si distribuero in cibos paupm om̄s faculta
 tes meas. et si tradidero corp⁹ meū vt ardeā
 caritatē aūt non habuero. nihil mihi p̄dest.

Unde liquido probat. qd perfectio non stat in nuditate nec priuatione omni facultatum. seu dignitatum abiectioe. contingit nisi fuerit caritas illa que in sola cordis puritate consistit. Ipsa enim apostolum est vinculum perfectionis. per hac solitudo sectanda est. per hac ieiunia et vigiliae et labores debere nos suscipere nouerimus. insuper et vincula et carceres. et deinde si opus est mortis subire supplicium. ut scilicet illa ab vniuersis passionibus noxiis illesum parare cor nostrum et preseruare possimus. et ad perfectionem caritatis istis gradibus ascendere. Igitur ieiunia. vigiliae meditatio scripturarum nuditas ac priuatio omni facultatum etc. huiusmodi non perfectio. sed perfectionis instrumenta sunt. quia non in ipsis consistit illius finis sed per illa peruenit ad finem. In casum igitur per haec exercitia mouetur. quilibet velut summo bono contentus. habens quilibet discipline illius instrumenta. finem vero in quo omnis fructus consistit ignorans. qui autem finem huius discipline finem omnis vite sue actus dirigit. et finem tale genus vite in quadam prerogatiua regulas discipline huius custodit. de hoc dicemus. quod in statu perfectionis sit. Rursum igitur finaliter ceteris paribus dicendo. quod status aliquis dicitur perfectus et perfectior. quia est aptior et efficacior ad proficiendum illi qui eum assumit. eo modo quo medicina dicitur perfectior. quam est efficacior ad introducendum sanitatem recipienti. Sic dicendo. quod status regularis vite et sancte congregationis est simpliciter perfectior. seu ad proficiendum nondum perfectus aptior. finem eodem cursum statum laicali licet ex singulari gratia spiritus sancti. et ex aliqua speciali additione persone posset in casu aliter esse. Quibus dicitur status siue religio perfectior esse. quia est aptior ad proficiendum se et alios. ratione alicuius actus in quo precipat cum platis. sicut medicus tanto est perfectior et potentior. quanto peritior et aptior ad curandum se et alios infirmos et ad regendum sanos sic dico. quod vita solitudo et ordo ceteris viuentium inter alios sicut est sanctorum doctorum prelatorum et predicatorum siue minorum et aliorum similium ordo est perfectior. quia non solum per se sed etiam per alios habet plenitudinem redundantis perfectionis in verbis et exemplis. Et ideo melior est quam vita solitaria ubi talis redundantia perfectionis esse non potest. Secundo dicitur perfectior quia est aptior ad apicem contemplationis. Sic dico quod religio siue status perfectionis solitarius extra tumultum populi. perfec-

tior est. illo. qui degit in tumultu populi. quia quanto plura habet. per motiua et potentia impeditiua tanto citius et perfectius seu facilius ad apicem perfectionis ducit. Unde super illud canon. iij. In lectulum salomonis glo. dum anima a mundi strepitu se dederit. locum in quo spiritus quiescet in se proponit. Et. b. bernardus. in epistola ad suggerium abbatem sancti dionysii. Claustrum semper ipsum stripari militibus vegeri negotiis. iurgis persona re patere interdum et femis. quod iterum hec celestis quid diuinum quid spirituale poterit cogitari. iugue quippe silentium. et ab omni strepitu secularium perpetua quies cogit celestia meditari. De hoc patet qualiter diuersis respectibus vnus ordo vel status altero dicitur perfectior siue imperfectior etc. Quantum nunc ad priuationem euangelij. bernardus ostendebatur christi magna pietas. ex eo quod samaritanam ignorantem tam dulciter informauit. hodie eius iusticia cum misericordia preclamauit. in eo quod peccatricem ab accusatoribus iniustis liberauit. et finem huius. sunt partes prius litere. In prima docet adulterium vitare. ibi adducunt etc.

In secunda iudices causas debere examinare. ibi Iesus autem inclinans se.

In tertia fugere peccatum. nec iterare. ibi. Glade et amplius noli peccare.

Quantum ad primum

est notandum quod christus circa tempus passionis sue maxime habuit consuetudinem in templo predicare docere et mirabilia facere. In die enim hec omnia fecit et de sero in bethaniam ad sorores lazari morantes iuxta montem oliueti reuertebatur. Sed de his iudei et pharisei. inuidia peritati in populo querebant eum diffamare et adducunt mulierem deprehensam in adulterio dicentes. Magister etc. Cogitauerunt enim intra se aut ipse dicet quod debet lapidari. aut quod non aut omnino tacebit. Si primum veridemus eum et eius predicatio nem. quia mihi predicat quam non seruat. Si secundum dicemus quod rectitudine iusticie caret. Si vero tacet. dicemus quod propter timorem humanum veritatem pro palare formidat. Sed cur non etiam adulterum licet adulteram adduxerunt. cum finem leges erant eadem lege plectendi. Dico finem. de lira. quod suspicionem ponere voluerunt in cordibus populi. quod putaret quod aliquis de discipulis christi fuerit adulter. vel quia forte adulter sit it diues vel potens. et ideo forte amore. fauore

vel timore eū dimiserūt. vlt forte ex eo. q̄ erāt
 illius opinionis. q̄ mulier fornicando magis
 peccaret q̄ vir. et hoc rōne plus. cui non habet
 certitudo cuius sit rē. **M**oraliter per
 hāc adulterā quālibet psonā p adulteriū pec
 cantem notare possumus sine vir siue mulier
Hec a demonibz capit̄. vinculatur. et ad iudi
 cium vltimū velocissime iuxta cursum tempis
 rapitur et deducit̄. et nisi p pñiam humilem
 dei misericordiā flexerit. ad cruciatōnē dabit̄
 eternam. quā quilibet merito timere et cauere
 debet. **N**ā vt dic̄ pb̄us. vii. pollincoz. Quā
 to aliquid est peius. tanto maiori indiget cau
 tela. **C**um igit̄ quis cognoscit fures susupen
 dēdos. et homicidas capite plectēdos fore ex
 lege merito cauet furtū et homicidiū. **H**ic cū
 adulteriū sit tam graue. q̄ nō tantū quis pene
 tempali se obliget. immo pene eternali. ideo
 merito cauendū. **E**xuperat em̄ om̄e furtuz ter
 rene substantie. quia quod aufert̄ cum sit cre
 atura rōnalis. maius est et melius q̄ om̄is ter
 rena substātia. grauius etiā videt̄ homicidio
 qui em̄ alterum occidit vel mutilat. pena rap
 tim transit. qui autē p iugem alterius aufert.
 pena quotidiana manet vsqz ad mortē. immo
 cum vir et vxor sint vna caro. qui alterū ipoz
 aufert idē ē ac si reliquum occideret. **E**t ideo
 ppter grauitatē in veteri legi grauius puniebā
 tur. **Leuit. xx.** Si mechar̄ fuerit aliquis cuz
 vxore alterius et adulteriū ppetrauit cum vxo
 re primi sui. morte moriat̄ et mechar̄ et ad
 ultera. **G**rauis est em̄ pena. qua vtraqz perso
 ne morte afficit̄. **E**t ideo hic h̄t q̄ ptra adul
 teraz scribe et pharisei adduxerūt. dicētes lex
 iubet hmōi lapidare. **Unō legim̄. ij. reg. xij.**
Cū dauid adultera? esset cū vxore vrie. dixit
 dñs ei p pphetam nathan. **Nō recedet gladi?**
scz vindicte d̄ domo tua. Ideo in detestatoz
hui? criminis vt magis vitef. dic̄ clemēs papa.
Quid in oibus pct̄is adulterio graui? in sū
gnū grauitatis hui? p̄hibitio eius im̄mediate
ponit̄ post p̄hibitionē furti. et fm̄ i penis obri
net locū. xxxij. q. vij. qd̄ i oibus. dicit̄ esse gra
uissimū. qz grauissima pena punit̄. scz morte.
extra de furis. c. iij. C. eo. l. q̄uis femia. Plaz
fedissima earum nequicia que pudorem suuz
aliens libidinibz prosternunt. C. ad. l. inliaz
de adulteris et stupro. l. fedissima. ¶ De
rito igitur quilibet in matrimonij ordine exis
stens et professus eiusdem inuolabit̄ sacra

mentuz sui ordinis seruare debet. et hoc singu
 lariter ppter tria. scz ppter
Institutionis dignitatē.
Constitutionis honestatem.
Conseruationis vtilitatem.
Nam qñ fundator alicui? religionis nobilior
 dignior et sanctior est. tanto et mēbra eiusdē
 ordinis plus glantur. **D**eus igit̄ cū pcellat
 in oibus. et institutor fuerit matrimonij et au
 tor. vt dē de frigid. et male. c. lēe in fine. eius
 dem membra merito gloriari oportet. **I**nstit
 tuit em̄ hunc ordinē quando misit sopozem
 in adam. et raptus adaz in spiritu interfuit cur
 rie celesti. in qua cognouit v̄tutem m̄imomij
 cuius rei esset. et euigilans p betico spū dixit
 hoc nūc os ex ossibus meis q̄obrez relinquet
 homo p̄em et matrem et adheret vxori.
Unde si reprehēditur qui ordinē sancti bene
 dicti. francisci. infringit. et statuta nō fvat. q̄
 romagis qui polluit ordinē dei. **D**ic etiā o
 do **S**ignificatur ex parte loci. quia nō in stabu
 lo sicut hodie multozū mos est p̄trabere. nec
 in alio loco despecto. sed in loco om̄is volu
 ptatis et decoris. scilz in paradiso institutus ē.
 vt dicit damascen? li. ij. **C**lerecundari igitur
 debēt. qui nō in loco patenti et honesto sed in
 oculto p̄mordia ordinis sui vilipendunt. **I**tē
 dignificatur ex institutionis antiquitate. non
 em̄ de nouo institutus ē ordo ille. s; antiq̄
 tate excedit om̄es alios ordines in terris insti
 tutos. qui om̄es post peccatū sunt instituti
 sed ante peccatum in tempore innocentie insti
 tutus est hic ordo. et quia tam diu durabit. sū
 gnū est bonitatis quod em̄ malum est om̄
 nino nō pōt subsistere fm̄ pb̄m. **I**tem hunc
 ordinem castus in tribus dignificauit. **P**ri
 mo in eo q̄ ip̄e de matre coniugata. licet vir
 gine nasci voluit. **S**ecundo in eo q̄ presentia
 sua has nuptias honorauit. **T**ercio q̄ ip̄e ad
 honorem matrimonij in nuptijs primum sū
 gnū legitur fecisse. **F**ecit enim coram disci
 pulis suis ex aqua vinum. ostendens per hoc
 q̄ licet actus huius ordinis sic in se fetidus et
 vilis vt aqua. ex bono matrimonij sit precios
 sus et excusabilis vt vinum. quia sine matris
 monio vt aqua insipida. sic actus ille semper
 mortalis est. sed in matrimonio aqua in vinū
 mutatur. id est. actus mortalis peccati vertit̄
 tur in actū meritorū. dūmodo recto ordine fit
Quanta igit̄ rep̄ensione digni sunt. qui mi

raculum dei puerunt. faciētes de vino aquā qui pulcras vxores dono dei habēt. et ipīs relicis eligunt scortas. hi p̄fundius alijs damnabunt. **S**ecō p̄pter constitutionis bonestate. **H**abēt em̄ in illo ordine existentes tres p̄stitutiones siue statuta valde honesta. **P**ri mū vt inseparabiliter coniungant. qz cōiuges nunq̄ possunt separari nisi causa fornicatiōis. **Matth. v. Et ap̄t̄. i. cor. vii. P**recipio nō ego. sed dñs vrum a muliere nō discedere. **matth. xix. Quos deus coniunxit homo nō seper. Scdm vt ex corde se diligant. quare p̄bus dic. viij. et hi. Amicitia viri ad vxorem est scdm quādam excellētiam. Ideo adam de hoc ait. Gen. iij. Hoc nunc os ex ossibz meis et caro de carne mea. p̄pter quod relinquit homo patrem q̄. et ad hoc designandū in p̄sentia xp̄i nuptie facte sunt in chana qd̄ est zelus. **T**ercium qz defectū munitū suppleant. **P**osito ei qz mas cū femina nō darent operā generatio ni nihilominus plurimū ad alia vite necessaria est eoz societas opatiua p̄pter operz diuersitatem. qz alia sunt opa viri. alia mulieris. **E**t ideo mutuo viuētes sibi vite solatia impartunt. dūz vnus supplet defectum alteri? illa operando que sibi p̄pria. et ei cōdicando q̄ si traiectionem faciendo. **H**anc rationē assignat p̄bus. viij. et hi. et i. pollinicoz. **D**ixit igitur deus gen. ij. Non est bonum hominē esse solum faciamus ei adiutoriū. **E**t igitur cōiuges hec statuta magis obseruare valeāt. dat̄ eis doctrina necessaria. quando p̄trabere volunt. nō attendant pulchritudinē corpalem. nec abundantia t̄palem. sed honestatem moralem p̄maxime inspicere debent. **C**uius rō est qz nulla sincera et firma amicitia potest fūdari in pulchritudine et abundantia cum sint transitoria et bona fortune variabilia quibus cessantibz etiā amicitia cessat. **p̄bus. viij. et hi. amicis existentibus p̄pter bonū delectabile siue vtile huic cessante cessat amicitia. Ideo sapiens expectis in omnibus vituperat corpis fallacem pulchritudinez. puer. xxxi. di. Fallax gratia et vana est pulchritudo. nec mirum qz p̄pter pulchritudinē multi perierūt. Eccli. viij. Cuius exemplū habet in gen. xxiiij. in sichem filio emoz. qui ad primum aspectū vine filie iacob eā rapuit. et mori voluit nisi eam ducere posset qd̄. et fecit in tanto ardore. qz p̄ eius amore se et pplm suum circumcidi p̄****

misit. ob cuius facti p̄cipitationem interfectus est cum populo suo p̄ fratres vine. **S**ic etiā hodie multis accidit. quibus in principio feruor et in fine dolor. **Q**uare quidam p̄bus interrogat. quare potius turpem q̄ pulcrā vxorem duxisset. **R**ndit turpem seruabo. pulcrā aut̄ que omnibus placet quō seruare potero. **S**ic etiā est de illis qui eligunt ratione abū dante. alias non aduertentes p̄ditiones p̄sonales. qui nūq̄ cordialiter se diligunt. sed sp̄ in ira et rixa cōiungunt. **Q**uare quedam abundās matrona quesita quare marito suo mortuo nō denuo nuberet alteri. **R**ndit se non inuenire virum qui se magis vellet. q̄ sua. **D**e bent ergo solum inspicere bonestatem. que potest sola fundare vx̄ā amicitiaz. et p̄manentē **fm p̄bin. ix. et hi. Unde cris. exponens illud mathei. i. Salomon genuit booz de raab. dicit. qz inquit fm̄ impium dei accepit vxorem et a deo p̄missam in virtute generat filios. et in seip̄is virtutes habentes. Exemplū dictorum habem. **I**thobie. vi. vbi legimus qz iara filia raguelis septem viris tradita fuit. q̄s singulis prima nocte demon asmodeus suffocauit virgine manente intacta. quaz volens copulare thobias iunior. dixit ei angelus raphael. **A**udi me et ostendaz tibi. que sunt quibz p̄ualere potes demoniū. hi nanqz qui cōiugiaz ita suscipiunt vt deum a se et a sua mente excludant. et libidini vacent sicut equus et mulus in quibz non est intellectus. habet demon potestatem. scz sepandi instigandi ad adulterium et infidelitatē. **T**u aut̄ cū acceperis eam ingressus in cubiculū p̄ tres dies continens esto ab ea. nihil aliud nisi orationibz vacans. **T**ransfacta aut̄ tertia nocte accipies virginē cum timore dei. et magis amore filioz. q̄ libidinis. scz eam ducēs et habebis in vxorem. vt in semine abrahe in filijs benedictionē consequeris. **S**ed nūquid tenet matrimonium p̄pter causas h̄mōi inhonestas. puta pulchritudinis. libidinis. diuitiaz celebratū. **D**ic ray. qz tenet. licet em̄ causa mouens turpis sit vel inhonesta. tñ exq̄ intendūt p̄trabere m̄mōnium et p̄sentunt in hec verba de p̄ni sufficit xxxij. q. ij. solet queri. **H**oc em̄ patet gen. xxix vbi legitur. qz iacob videns qz rachel esset de cora facie. et venusta aspectu. eam diligens. ait ad laban. **S**eptem annis seruiam tibi pro rachel. **E**t de utro. xxi. **S**i videris pulchram**

mulierē in medio captiuoz et amaueris eam
voluerisq; vxorem hēe. introduces eā in do-
mū tuam. **Q**uia em̄ mala vlt̄ intentio alicuius
praua vel puerfa. nō p̄aminat coniugij factm̄.
Sed nūquid est p̄ctm̄ p̄pter pulchritudinez
et h̄mōiōstrabere. **D**ic̄ sc̄ us t̄bo. q̄ sic in cō-
tractu m̄imōij iacob cū rachel decor faci-
ei non fuit causa principalis. sed secundaria
pōt̄ esse sine peccato. vel q̄nq; est cum peccato
veniali. si aut̄ esset p̄cipalis causa libido pul-
critudinis. nō excusaret a p̄ctō mortali. si eēt
effrenata libido. **E**x quib; bñ elicit̄. q̄ isti p̄ct̄
cant mortaliter. qui causa libidis inordinate
suis abutunt̄ vxozib;. **S**ūt etiā ip̄o iure fm̄
leges infames. q̄n vir agit vt femia vel econ-
tra. **C.** ad. l. iulīa de adulteris. l. fedissima in
glo. 7 ea. l. cū vir. **L**ales etiā nec p̄nt. p̄ se. nec
pro alijs postulare. ff. d̄ postulādo. l. i. §. rema-
net. **T**ercio dico r̄c. p̄pter p̄seruationis vtili-
tatem. **N**am in istuz finem p̄cipalit̄ institū-
tus est m̄imōij vltus. sc; vt p̄pter creationez
p̄lis sp̄s humana in esse p̄seruetur. dicente
deo in paradiso. **E**rescite et multiplicamini.
Gen. i. **S**ecundario tñ post peccatū extra pa-
radisum in remediuz culpe. sc; ad vitandam
fornicationē. **U**n̄ greg. xxi. moral. **Q**ui tem-
ptationū p̄cellas cum difficultate tollerant.
coniugij portū petant. **M**elius em̄ est nubes
re q̄ vri. **F**inis em̄ p̄cipalis hui; ordinis.
sc; p̄creatō p̄lis. valde p̄ciosus est. quia ex
eo generat̄ fructus qui choris angeloz ascri-
bit̄. **E**t ei sac̄m̄ m̄imōij tanq̄ ort̄ delinaz
de quo colligit choris angeloz augmentū sui
gaudij in maria rosa pulcherrima. katberina.
agnete. margaretha. 7 in alijs florib; innume-
rabilib;. in aplis. martirib;. p̄fessorib;. vidu-
is 7 vginib;. quoz florū. vt credimus. mltus
et magn̄ est in celo numer̄. **E**t ergo infeli-
ces mulieres que partū impediūt. vlt̄ suffocāt
sine baptisate. videant quātum bonū ange-
lis auferūt et quātum dānum celesti throno
inferunt. et q̄tā maledictionē incurrit. si tñ
dānat̄ qui beatū laurentium vel alium marti-
rem iugulās aiām celo misit. **D**eus q̄tum
cruciabit̄ qui puerū nō baptizatū interficit
et animam ad infernum mittit quantam cruci-
ationem et penalitatem habebunt in inferno
estimare poterunt. in crudelitate penarum.
qua fm̄ leges punire debent hic in terris. **N**ā
vt habetur. **L.** de his qui parentes vel filios

occidunt. l. vna q̄ siquī sponte occidunt par-
rentes vel filios. debent insui culco. i. sacco d̄
corio cū cane et gallo galliatio et vipera et sy-
mea p̄ijci in aquam. vt oīm elementoz vltus
carere incipiat. et ei celū superstitū. terra vero
mortuo auferat̄. si d̄o aqua ibi non fuerit. po-
nat̄ in siluam a feris deuorandus. **I**deo aut̄
ponunt̄ hec animalia. quia canis fugat symeā
et symea gallum. et gallus vipam. et cum nō
inuenerit vipera refugū. intrat corpus illius.
Secūdm̄ canones aut̄ nō ita puniunt̄. quia
deus nō vult mortē peccatoris. sed vt p̄uerta-
tur. **E**t ideo talib; p̄suli debet. vt ad aliquod
monasteriū intrent in quo p̄ct̄a sua p̄petua pe-
nitentia deplorent. **U**nde accidit casus. q̄
quedam mulier filium de quodā suscepit. ille
d̄o im̄ p̄perabat eidem q̄ filius eius nō fuisset.
Un̄ ip̄a de dyabolico furore accensa filium in-
terfecit. et p̄nia ducta lacrimabilis ad papam
alexandriū terciū accedēs. petijt sibi impendi
p̄siliū salutare. m̄dat papa ep̄o loci. vt labor-
ret eā inducere vt ad aliquod monasterium
trāseat in quo p̄petuo p̄niam agat de cōmissio.
si aut̄ ad hoc induci nō poterit. dedit ei licētīā
vt in d̄no nubat quia tutius videt̄ q̄ nubat
vni. q̄ inhoneste multos admittat. **S**ed
quid de illis. qui causa explende libidis vel
odij medicatione homi aut mulieri aliqd̄ fe-
cerit. vel ad potādū dederit. vt nō possit gene-
rare aut concipere vel nasci soboles. **D**ico q̄
vt homicida teneri debet. q̄tū ad penā lega-
lem. ff. de penis si aliqd̄. §. qui abortiuū. 7 ff.
ad. l. corne. de sicarijs. **S**i mulierē. **E**t q̄tuz
ad penā sp̄ialē. sed nō p̄trabit̄ ex hoc irregu-
laritas. nisi fetus fieret aiatus. extra d̄ homi. c.
si aliqs. **U**n̄ mḡ. iij. sniaz. di. xxxi. **Q**ui ve-
nena sterilitatis p̄curant. nō coniuges sed for-
nicarij sunt. **E**t aug. d̄ nupcijs. **A**liqñ eousq;
peruenit hec libidinosa crudelitas vel libido
crudelis. vt etiam venena sterilitatis proci-
ret. et si nihil valuerit conceptos fetus intra
viscera aliquo modo extinguat vel fundat. vo-
lendo prius suam prolem interire q̄ viuere.
aut si in vtero viuebat cedi anteq̄ nasci. pro-
fus si ambo tales sunt coniuges non sunt. et
si ab initio tales fuerunt non sibi per connubi-
um. sed per stuprum potius conuenerunt. si
vero ambo non tales sunt. audeo dicere. aut
illa quodammodo est meretrix mariti aut ille
adulter vxoris. **E**

Secunda pars in qua

ostenditur. quō iudex debet causam cum discutione examinare. in eo quod ipse se inclinavit antequam proferret sententiam. Sic iudex debet tria habere volēs aliū iudicare. Primo accusationem debet humiliter suscipere. et auctoritā dīnitī quā pauperi equalitē inclinare. Secundo accusationem recte discutere. testes examinādo et legitima documēta admittēdo. Tertio sententiā cū benignitate et sinceritate proferre. Sed queritur circa hoc quod hic dicitur quod vestitus sine peccato est. vtrū iudex in simili peccato. vel maiori obnoxius possit licite alius iudicare. Dicunt doctores. quod quātū est de ordine iustitie. iudex quod est in simili eqli vel maiori peccato. licite non potest aliū iudicare maxime quando peccatū ē notorium. quod tunc iudicans vel accusās scādalisat primum. quā vero peccatū est occultum. tunc peccat in eo quod cognoscit se esse in peccato. et tamē se non purgat. Sic intelligit illud. i. q. vij. c. i. vbi dicitur. iudex esse non potest. quē cum reo par aut maior macula inficit. quod digne et iuste iudex esse non potest. in quo non ē iustitia. De vborum significatione. c. forus. Moraliter tamen propter diem sabbati illā materiā applicādo virgini gloriose. est notādū quod illa terra ad quam se ipse scribēdo inclinavit. non incōgrue dicit maria. ad quā ipse descendit et per misterium incarnationis inclinavit. et in eā scribēdo. multipliciter benedixit. iuxta illud. ps. Benedixisti dñe terram tuam. Nam eo modo quo rinoceron siue vnicornis venat et capit. sic dei filius. p̄m em̄. Isth. li. xij. et hīmo. Unicornis est bestia ferocissima sic appellata eo quod habeat in fronte vñū cornu ita acutum et validū. quod quicquid impēnerit aut ventilet p̄forat. Nam cum elephāte sepe certamen habet quē vulnerat in hī ventre. p̄sternit. tāte enā fortitudinis. vt nulla venātium uirtute siue ingenio capiat. Verū tamen puella et virgo in deserto venienti. vnicornī p̄ponitur. quā cū sinum apit et dilatat bestia mox deposita omni ferocitate in eius gremium se inclinat ac si ibi dormire vellet et sic a venatoribz capitur. Unicornis ille cōuenienter designare potest dei filiū quod fortissimus deus omnīū spiritūz nūcupat. Rume. xvi. quod potestate deitatis habet. dyabolum uincere et p̄sternere hūc venati sūt mul-

tis annis patres sancti suis suspirijs et clamoribus nec valuerūt cape. donec puellam virginem. s. Mariam in desertum huius mūdi de virtute spūssancī p̄paratam. p̄posuerūt filio dei cordis sinum aperiens. p̄ amoris desiderium dilatauit. mox omni ferocitate deposita. i. omnem rigorem iusticie. qua p̄mitus p̄p̄ollēbat. in sinum. i. in vterū huius virginis descēdēs se inclinavit. Cū aug. i. f̄mone de natiuitate b̄e v̄gis. Gratulare beata v̄go x̄ps rex ex folio suo venit in v̄to tuo. ex sinu p̄ris in vterū dignatus est descendere matris. et ps. Edificauit sicut vnicornis edificium suum in terra id est deus filius coopante tota trinitate p̄parauit sibi reclinatōriū instar vnicornis in virgine maria. In hac em̄ edificatōe sine p̄paratione virginē mariāz p̄ singulārē appropriatōnem inscripsit.

Pater p̄ potentiā faciens eam potentissimā. Filius p̄ sapientiā faciens eā sapientissimam. Spiritus sanctus per clementiā faciens eam clementissimam.

Nam pater in diuinis in eā scripsit potentiā et fecit eam tā potentem. quod valet et potest omnibus subuenire et dyabolum tyrannū ferocissimum subiugare et fugare. De isto magno dono gloriā ad laudē eterni p̄ris in cantico suo dices. Fecit mihi magna quod potens est. Tag nū em̄ est posse omnē bestia nocuā fugare. h̄ maximū tyrannū potentissimū posse subiugare et fugare quod etiā nō audeat appinquare. nec mirū quod si cedrus naturaliter est tante potētie quod solū p̄ vmbra suā fugat serpētes et venenosa omnia. quare nō cedit illa maria p̄ singularem grām possit serpētem antiquū. nō solū p̄ suā potentiā h̄ etiā solū p̄ inuocatōez sui altissimi nois sc̄ maria fugare ne ad boiem valeat appinquare et ei nocere. vñ bern. Nō sic timēt hostes visibiles quamlibet castroz multitudinez copiosam sic aeree potestates marie vocabulū et exemplū fluunt et peunt sicut cera a facie ignis. vbi cūqz inuenerint crebra huius nois recordatōem. deuotā inuocatōez. et sollicitā imitatōem. Debem⁹ ergo cū innocencio petere et dicere. Ave dei mater alma. quā ex dignitate qua mater dei es. impare potes angelis et demonijs. p̄p̄esce demones ne nobis noceant. p̄cipe angelis vt nos custodiāt. Cū olim fuit quidā monachus in quadā congregatōne qui insigāte dyabolo frequēt in cella

laris tñ bibit. q̄ sine sensu omnino esse putaretur. hic em̄ erat familiarissim⁹ v̄gini gloriose. Cum aut̄ aduesperante die quadā. ita ebrius de cellario exiret. ecclesiā p̄ claustrū tenderet apparuit ei dyabolus in sp̄e cuiusdā mire magnitudinis th̄ auri occurrere. ip̄m q̄ cornib⁹ trāsfodere. tūc ecce vidit subito quadāz puellam decoza facie venientē. et sup̄ humeros diffusa cesarie. et in sua manu dextera tenentē quadāz nincā v̄gam. que ip̄m increpās dyabolū cur in famulū suum talia ageret. et iussit vt cito discederet nec ei amplius quicq̄ mali faceret. his dictis disparuit terror demonis. Demiq̄ cū ceptum iter pageret. et ecclesie appropinquaret. demon quasi canis vebemens et nimis terribilis. ex improviso p̄tra eū p̄rosiliit. et iterum predicta puella affuit. et demonem repulit. Tandem ecclesiam quam petebat p̄o demonis expulsionē per virginis cōsolationem securus intrat. et inimicus eo intrante terribilior q̄ prius. velut leo immanissimus aduersus eum rugiens. quasi eū deuoraturus apparuit. Et v̄o puella que primo et sc̄do eum liberauit. tercio etiam v̄ga quā manu gestabat ip̄m dyabolū acriter v̄berabat. di. quia obedire mihi noluisti. hec ad presens recipe meruisti. ita q̄ dyabolus trib⁹ vicibus deuictus imo vberibus afflictus. statim vt fumus euauit. nec vltra apparuit. quez postea puella manu vsq̄ ad lectū suū reduxit lectum discoopuit monachū intra locauit. caput ei⁹ reclinauit. ac crucis signū in eius frontē imp̄sit. et cū mirari cepisset. di. que tu naz es. que mihi tanta impendis beneficia. respondit maria mater dei. quo dicto abscessit. que omnia iste p̄ ordinem adueniente die recitauit. et v̄tam emendauit. **Hic** sane perpendi potest quante vigoris et potentie sit maria que nos existentes in medio leonum. in medio draconum in medio serpentū infernalium defendit ne mordeamur. strāgulemur et occidamur subito a dyabolo. Non em̄ minor est dyabolus ne minoris astutie q̄ tempe th̄obie. vbi legit̄ septem viros sare iugulasse. p̄pter peccata eorum. **Th̄obie. vi.** Quid ergo est q̄ hodie nō iugulat oēs. cū fere null⁹ sit cui⁹ p̄c̄a n̄ tradāt ip̄m ī man⁹ dyaboli. nō vdeo aliā cām. nisi qz dñs dedit nob⁹ v̄ginē mariā potētissimā que habet virgā ferreā arcendū demōes et bestias infernales. dicente. **ps.** Reges eos in virga

ferrea. et tanq̄ vas figuli confringes eos. hec potestas marie figurata est exo. vii. in virga aaron que versa fuit in colubruz. et deuorauit virgas incantatoruz. Sic potestas marie terribilis et venenosa demonijs. nobis aut̄ gratiosa et v̄tilis. deuorat et dissipat potentia tenebrarū spirituum. **Figuratur** in d̄ib. xiiij. in persona iudith cōtra holofernem. quaz glorificabāt filij israhel. **Honoremus** itaq̄ et glorificemus m̄ez dei tam potentē et glorificatam. vt simus de merito etiam illozū marie familiarium. de quibus ps. p̄bet̄at dicens. **Gloriam** regni tui dicent. et potentia tuam loquentur. **Secundo** filius dei in matrem eius sc̄rip̄it sapientiam. et fecit eam sapientissimā nec mirum cum ipsa baiulauerit in gremio vteri sui fontem omnis sapientie et scientie dei. **Sapientia** enim edificauit sibi domū. **Sap. viij.** id ē dei filius qui est sapiētia patris. elegit mariam inhabitandū et ideo merito sapiēs fuit. **Potuit** em̄ dicere illud sap. viij. **Quim** artifex docuit me sapientia. **Cōuenienter** igit̄ sapientissima fuit. quia sicut prima **Eua** p̄ suā insipientiam maximā dedit occasionē omnis damnationis. sic secūda in qua mutatu est vocabulum eua in aue. p̄ suā sapientia debebat eē occasio n̄e saluatiois. **Et** sic ille mille artifex dyabol⁹ infinitos habet modos decipiēdi p̄ malitiam sic ista virgo infinitos h̄z modos nos docēdi et reuocādi p̄ sapientia. **Cū** bern. **Tu** bellatrix egregia. **P̄o** eū q̄ prim⁹ eua sup̄plātauit expugnare virilit̄ aggressa es. **Nisi** em̄ maria p̄ suā sapientiaz nos ab hostib⁹ defenderet. et p̄tra eos semp pugnaret. et eē irā filij sui placaret. dudū mūd⁹ occubuisset. cū modo p̄fectoz iustoz paucissimi sint. q̄ suis p̄cibus deū mitigēt. h̄z fere omnes sequunt̄ vaitates. **De** q̄ p̄querit dñs **Ezech. xiiij.** minādo di. **Ele** p̄p̄t̄is insipientib⁹. q̄ sequunt̄ sp̄m suum. et nihil vidēt q̄si vulpes in destis. p̄p̄e tui isrl̄ nō ascendistis ex aduerso. neq̄ opposuistis vos murum p̄ domo israhel. vt staretis in p̄lio in die dñi. **Culpis** ē animal dolo suz intendēs deceptionē auitū. **Sic** modo xp̄iani quasi omnes vnusquisq̄ itēdit decipere simpliozē se nec aliquis est qui ascendet viā p̄fectionis ex aduerso peccata p̄pria arguendo sed potius aliena. neq̄ opponūt se murū p̄ peccatoribus feruenter orando. nec aliquis stat in p̄lio virtutuz. vt irā dei et p̄cussionē eius possit placare

Sed mirz videtur valde. ex quo taz erigunt
 nuerus pfectozū inueniatur. et q̄ totus mūd⁹
 in tanta deuoluit multitudine criminū. et in
 tanto pondere peccatoz quō possit subsistere
 quin delect⁹ et in abyssum deducat. hoc erigē
 te humana malicia etiā diuina equitate et ius
 ticia. Sic etiā in sacra scriptura septē pct̄a et
 offense dei etiā nobis multū pmunia habētur
 grauitur plagata. Primo sub adam peccatoz
 transgressionis. ppter qd̄ diuina iusticia infli
 xit penā exilij. expellendo eū de paradiso. Secū
 do sub noe peccatū corruptionis scz fornicati
 onis. ppter quod inflixit penam diluuij. et del
 leuit omnia. Gen. viij. Tercio sub gigantibus
 peccatum elationis in edificatōe turris. ppter
 quod inflixit penā confusionis labioz. Gen. xi.
 Quarto sub abrahā pct̄a in repletionis. quia
 peccatū sodomie fuit saturitas et abundantia
 panis. fm̄ ezech. Pro quo diuina equitas
 inflixit penam incendij. et dñs pluit ignē et sul
 phur. et subuerit quinqz impias ciuitates
 Gen. xix. Quinto sub moyse pct̄a in murmura
 tionis. dathan et abyron. qui surrēxerūt p̄tra
 deū et moysem seruū suum. p̄ qua dñs inflixit
 penam desidij. et aperitōis terre et deglutit
 dathā et abyron. Numc. xvi. Sexto sub da
 uid vane murmurationis. ppter quod inflixit
 dñs pestilentia. ij. reg. xxiij. Septimo sub be
 lya peccatū irrisiōnis. p̄ quo inflicta fuit pena
 totalis extirpationis. et ignis de celo descendit. et
 cōbussit omnes. iij. reg. i. Quid est ergo h̄mi.
 q̄ hodie de mundo nō eq̄cimur. sicut adā de
 paradiso. aquis nō submergimur p̄ diluuij
 lingua nō pfundimur. et igne nō incendimur
 et sic de alijs cū plus trasgrediamur p̄cepta
 corrupti simus luxuria. nūquid hodie cessant
 elatio. nūquid p̄tra superiores et sacerdotes di
 minuta sit murmuratio. sic discurrendo p̄ sin
 gula. nullū vicium cessant sed omnia peiorata
 sunt. quare ḡ nobis differēt pena. non est alia
 ratio assignāda. q̄ q̄ d̄go gliosa nos suis pct̄i
 bus sustērat. **L**egit in legēda sancti dñici.
 q̄ quidā frater minor. qui multo tpe frater sc̄i
 frāncisci extitit pluribz de frābus ordis p̄dicato
 rū narrauit q̄ cū b̄s dñicus rome p̄firmat
 tōne sui ordis apud papā instaret. nocte orās
 vidit in spū xpm̄ in aere ex̄item. et tres lanceas
 in manu tenentē. et p̄tra m̄dm̄ eas vibran
 tem. Cui velociter m̄ misericōdie occurrēs quid
 nāqz vellet facere inquisiuit. Et ecce tot⁹ ille

mūdus tribz vicijs plenus est. s. supbia. p̄cu
 piscētia. et auaritia. et ideo his tribz lanceis
 ipm̄ volo p̄imere. Tunc d̄go ad eius genua
 p̄cides ait. **F**ili caussime miserere. et tuā iusti
 ciam misericōdia tempore. **H**abeo em̄ fidelē ser
 uū et pugilem strenuū. qui vbiqz discurrens
 mundū expugnabit et tuo dñio subiugabit ali
 um q̄z seruū sibi i adiutorij dabo. q̄ secū simi
 liter decertabit. cui filius. **E**cce placat⁹ faciē
 tuā suscepi sed vellem videre quos ad tm̄ offi
 cium destinare velis. Tunc illa xpo sc̄i m̄ dñi
 cum et frānciscū p̄ntauit. quos xpus accepta
 uit parit et p̄mendauit. **D**ec et alia magna pa
 trocinia marie p̄siderās. **C**assian⁹ ait. **T**u pa
 trona hūani generis. tu afflictis rebz medica
 singularis. quis tuo nō egeat m̄iere. cum sit
 peccare cōmune. **F**igurat⁹ igit Maria ratōne
 sue sapientie p̄ bester que irā assueri mitigauit
 et isrl̄ ne deleret⁹ liberauit. **B**ester. ix. **E**ū ps.
Collaudabūt multi sapientia suā. Cuius rō.
 quia multonēs liberauit orbem p̄ sapientiam
 suā. Tercio spū sanctus cui a p̄ropriatur cle
 mentia inscripsit eā et fecit eam clemētissimaz
 Dignū em̄ fuit vt spū sanctus eaz corrobora
 ret clementia que thronus esse debebat alnifi
 mi et clemētissimi p̄cipis. **J**uxta illud p̄uer.
Roborabit clementia thron⁹ ei⁹. **N**ā thro
 nus diuine misericōdie est. **M**aria m̄ clemē
 tie et misericōdie in qua inueniūt omnes solatia mi
 sericōdie. vñ bern. i. **F**rone. **I**lle solus o vir
 go beata tuas laudes sileat. qui te fideliter in
 uocatā. senserit vnqz in suis necessitatibz sibi
 defuisse. **E**t qd̄ m̄cū si inuocata adest. q̄ etiam
 nō vocata p̄sto est. **D**ebet ḡ clemētissimaz
 d̄ginez qlibet honozare. et in necessitatibz in
 uocare. nec obstātibz peccatis cessare. vult
 omnibz misereri. et omnibus veniā a filio impe
 trare. **E**ū legit⁹ d̄ quodā magno peccatore. q̄
 ex p̄suetudie volēs ire ad peccatū. veniēs ad
 altare vñ imaginē beate virḡis. stās salutauit
 eā angelica salutatōe. qd̄ cum seml̄ faceret. vi
 dit imaginē beate d̄ginis cū puero in sinu. sicut
 depingit xps de cruce vulneratus et ma
 tri allatus. viditqz sanguinē fluere de puero
 in gremio matris. sicut fluxerat in cruce de
 vulneribus christi. quo viso. obstupefactus
 dixit. **O** dñā quis fecit hoc. **E**t d̄go r̄ndit.
Tu et ceteri peccatores. qui amplius crucifi
 gitis filiū meū. q̄ iudei. volebatqz virgo san
 guinez filij tergere et restringere. nec poterat.

Et peccator ille reuersus ad virginem dixit :
Mater misericordie intercede pro me. Et il-
 la vos peccatores vocatis me matrem mie qui
 non cessatis me facere matrem miserie et tristi-
 cie. Non ita clementissima domina loquere. sed
 memento. et aduocatam esse peccatorum. et inter-
 cede pro me et mater ad filium. **O** piissime fili
 amore mei miserere huic peccatori. Et filius
 noli mater grauari quod te non audio. quia et ego
 rogavi patrem. ut si possibile esset alio modo
 humanum genus saluari quam per passionem meam
 amaram transferret a me calicem passionis et
 noluit audire me. Et mater. **O** fili memeto
 quod materno amore te visceribus meis alui et com-
 dona huic peccatori. Et filius ait ex iusticia tibi
 ostendo quod exaudire te non teneor. Et mater
 ait. Non pro iusticiam censemur. sed ad misericordiam
 per fugimus igitur propter tuam misericordiam misere-
 rere huic peccatori. Et filius rogavi et ego secundo
 patrem ut transferret calicem passionis a me
 et non audiuit me. et mater iterum dixit **O** fili me-
 memento omnium laborum meorum et dolorum quos susti-
 nui tecum et dona mihi istum peccatorem. et fili-
 us. **O** mater noli trisari. quod te non audiam. sed
 memento quod tertio rogavi patrem ut transfe-
 ret calicem passionis a me et non audiuit me. et
 mater deposuit filium. et volens procedere ad pe-
 des eius. quod videns filius dixit. **O** mater quod
 vis facere. At illa tam diu ante pedes tuos cum
 pectore iacebo. quousque ei veniam concedis.
 Et filius ait. Absit hoc mater quia sanxitum est
 in lege diuina. quod filius debet honorare matrem
 et iusticia concludit quod ille debet legem implere
 qui legem dedit. **C**um autem sim filius tuus
 te honorare volo et peccatori propter teipsum in-
 dulgeo. et in signum pacis osculetur vulnera mea
 que osculata omnia sana fuerunt. **F**igurat hoc
 virgo clemens. in regum. xvij. in quadam mu-
 liere que duos scilicet ionatham et achimaam fugien-
 tes a facie absalon querentis eos occidere ex
 clementia abscondit in puteo expandendo velum
 suum super os putei. vbi latuerunt. quousque filii
 absalon querentes abierunt. sic peccatores qui
 deum peccatis offendunt. mater misericordie
 occultat velo clementie in profunditate humilita-
 tis sue. si ad eam per fugerint. quousque ira dei et
 vindicta cessauerit. **Q**uare de eius clementia
 dicitur. puer. xvi. Clementia eius quasi ymber serotin?
Tercia pars in qua os

tendit grauitas peccati. ex eo quod longe est ab
 eo fugiendum et nullo modo reiterandum dicente
 christo. **E**ade et amplius noli peccare. **I**tem quoniam ie-
 sus malicia et puerilitatem iudeorum et phariseo-
 rum cognouit. quod scilicet non amore iusticie istam pau-
 perculam adulteram iudicandum adduxerant. sed
 potius ex inuidia contra christum pro eam respicen-
 derent. erga mulierem fuit misericordia motus
 dei. **M**ulier quis est qui te condemnauit. et cuius
 non haberet accusatores idoneos. eam misere-
 ricorditer liberauit. vi. vade etc. **Q**uerit autem
 christus adulteram illam liberando et impunitam di-
 mittendo legem soluerit de lapidatione datam.
Dico quod saluator absoluendo adulteram. non in
 hoc negauit legem sed esse implendam. sed quod illi
 peruicaces legis non essent idonei accusato-
 res. cum in maioribus culpabiles fuerint. nec ut
 veri accusatores extiterint. nec testibus in legis-
 timis documentis eam percellerint. et ideo mi-
 sericorditer eam liberauit etc. **M**oraliter est
 notandum quod instar saluatoris in rectoribus et iu-
 dicibus iusticia et misericordia prepollere debet
 ut alios iudicando sic misericordia vigeat. quod
 disciplina iusticie non amittat. **E**nde habetur
 di. xlv. sed illud. **R**ectorem subditis pietas
 matrem. disciplina vero patrem exhibeat. **S**ed
 querit an melius sit semper facere iusticiam quam
 misericordiam vel econuerso. **D**ico pro iusticia. quod
 iusticia pro dicit actum reddendi vnicuique
 quod suum est. homo enim tenet deo. sibi et pro-
 ximo. **S**i loquimur de iusticia quo ad deum.
 patet quod melius est facere iusticiam. id est deo red-
 dere quod suum est. scilicet honorem et gloriam. quam
 misericordiam. quia deo misereri non possumus.
Sed de iusticia quo ad seipsum. patet quod melius
 est sibi facere iusticiam quam misericordiam. sibi pro
 indulgere quia indulgentia aliquando est causa peccati. **S**i autem lo-
 quimur de iusticia que ad proximum distinguendum est. quia
 aut talis facies est persona publica aut priuata
 sicut ille cui fieri debet bonum vel malum. si persona
 sit publica et proximum cui fieri debet malum. melius
 est sibi facere iusticiam quam misericordiam. **N**on est. quia pro iu-
 sticia corrigi debet si per misericordiam fit deterior et deterius
 agit vnde dicitur. **L**. de epistola audientia. l. nemo. **R**e-
 missionem venie crimina non semel promissa non
 habeant. nec in eos libertatis angustie referant
 humanitas. qui impunitate veteris admissi. non
 emendationi potius quam consuetudini deputarunt.
Si autem persona sit bona. tunc faciendo iusticia
 tali faciat etiam misericordiam. quia faciendo ius-

sticiā efficitur melior qui ē actus magne misericordie. Sed si est psona que als fuit bona sed tam male egit. et pata est se emendare et dolet tū tali pot⁹ faciēda est misericordia q̄ iusticia punitia. Et hoc intelligit si psona publica sicut iudex cōmunitat⁹ hoc pot⁹ facere salnis legib⁹. si aut⁹ nō. tunc tenetur facere illud quod iusticia dicitur. **S**i est psona priuata tūc tenet⁹ facere misericordiam et nō iusticiā. scz punitiā corporaliter. sed bñ spūaliter. vt videlicet ex misericordia nō peccet. Sic etiā faciē dum esse oñdit saluator in pñti euāgelio. qui vt psona publica. etiā priuata potius misericordiam fecit q̄ iusticiā punitiā corporales circa adulterā. Etiā oñdendo quātam quotidie facit misericordiam anime adultere peccatrice. cui ex misericordia semp⁹ pdonat veniā. **Q**uid homo est in statu faciēdi pñiam. voluit hanc mlierē adulterā misericorditer liberare. Est nāq̄ q̄ anima iusti sponsa xpi. que dū peccato consentit ptra tua bona mñimonij facit scz fidem plem. et sacramentum. **N**am.

Fidem perimit quam deo pmissit.

Prolem interimit quā a deo acq̄siuit

Sacem dirimit. qñ se a dō diuisit.

Nam primū bonuz mñimonij fm mgem. iij. fmaz. vi. xxi. est fides. que nō solum respicit ad opus. sed etiā ad animū. qui imitari non debet. Ad mñimonij em non solū requirit⁹. qz corpus sibi datū. inimicē alteri nō p̄municari.

Iuxta illud. i. cor. vii. **C**ir potestate sui corporis nō habet nec mulier. sed etiā oportet qz omnino sibi fidē fiant. ne vir aliam vxorem siue mulierē p̄cupiscat. nec mulier alij viruz.

Leu. xi. Non p̄cu. vxo. pr. tui. qz si quis viderit mulierē ad p̄cupiscēdū. iam fornicat⁹ ē eā fm euāgelistā.

In signū hui⁹ mutui cōsensus amoris seruat⁹ p̄suetudo. qz in digito auriculari sinistro mulieris anul⁹ viri. et ecōuer so viro anulus mulieris rotatur. **R**ō qz scdm naturales in illo digito est quedā vena cordis ad designādū. qz fides intermīabilis esse debet p̄ roanditatē. et nō solū in ope. sed etiā ex corde diligere se dñt. **J**ō dic apls. i. cor. vii. **N**olite fraudare inimicē. qz mulier est obligata lege viri quāto tpe vir eius viuit. et ecōuer so. **H**ęc fidē spūaliter quo ad cordis dilectiōez tenet quilibz xpo spōso suo seruare. qz hoc p̄misit in baptismo. renūciando dyabolo et oib⁹ pompis eius. **C**l̄n osce. ij. **D**esponsabo

te mihi in fide. **C**ōtra illā fidē facit anima del sponsata deo. qñ dyabolū ad camerā cordis admittit. et eius psuasionib⁹ factū ptra dēi cōsentit sic adulterādo cū dyabolo fidez pimit. quam deo pmissit. **A**nima adultera. noli sic ampl⁹ peccare. sed vade et age amatā pñiam et spōso tuo xpo reconciliaris. **D**iere. iij. **G**la de et dic amatorib⁹ falsis qz fornicata es cum amatorib⁹ mltis sed tū reuertere ad me. i. per pñiam. et ego suscipiā te. **Q**inta crudelitas viroz multozū. qui post pactā pñiam amozez muliez nolūt eas recōciliari. vñ aug. ad pollētiū et allegat. xxxij. q. i. **Q**uō aut⁹ sup illo d̄bo vade deinceps noli peccare dic. **Q**uis nō intelligat maritū debere ignoscere quod vidit ignouisse deū amozez nec se iam debere adulterā dicere. cui⁹ penitētis crimē deletuz est a deo. **I**dē de adulterinis p̄iugijs nō erit turpis. ne qz difficilis post patrata atqz purgata adulteria recōciliatio p̄iugij vbi p̄ clauēs regni celozū nō dubitat⁹ fieri remissio peccatoz. **S**e cūdo anima adulterando cū dyabolo. et ei in peccato p̄sentēdo. facit ptra secūdū bonum mñimonij. scilicet plem spūalem quam cōcepit p̄mimit et occidit. **P**roles em fm bogem. iij. fmaz. est fm bonū. ppter qd p̄cipaliter mñimonij est a deo in paradiso institutz. dicit **C**rescite et multiplicami. **Q**ui em ptra illō bonū faciūt. impediētes plem graui peccant. vt prius h̄t. mltograui⁹ q̄ spūalem plem. scilicet pceptū opus meritorij p peccata occidūt. **I**mpregnat em aia spōsa dei p̄ secretā insp̄ratōne boni opis pceptū. crescit et p̄ficiat p̄ feruentē p̄ficiēdi intētiōne. fructū parit et generat p̄ diligētē opis executionē. hūc fructū boni opis mñt dyabol⁹ adulē p̄mire et occidere p potōes mala⁹ suggestionū. vt adulterā dignā faciat etne vltōis. **L**ume. v. **M**ulier cū biberit aq̄s amarissimas si polluta ē cōtēp̄o viro adulterij rea. p̄trāsibūt eā aque maledictōis. et inflato vētre cōputrescet femur eius eritqz mulier in maledictōez. et in exēplū omni p̄plo. h̄ illa autoritas sc̄aliter exponat⁹ d̄ adulteris carnalib⁹. p̄ tñ etiā exponi spūaliter. de aia q̄ dyabolo cōsensit i p̄c̄m. illa qz p̄tēp̄nit vix. et spōsuz suū xpm. maledicta est a deo. et omnia bona q̄ cōcipit in mēte. etiā p̄ducit et generat. putrida et mortua sunt. nec de cōdigno digna p̄motōne etna. et nisi p̄teat in iudicio erit in maledictionē et cōfusiōne toni populo.

Si ergo adulterasti cum dyabolo p consensum cuiuscumq; peccati. p quod maritum tuum amisisti recognosce. **I**uxta illud hier. ij. Sci to quantum malum et amarum est te deteliquisse dominum. et vade reuiuifica prolem quam occidisti. et amplius noli peccare. **T**ercio anima peccando facit contra tertium bonum matrimonij. quod est scdm magistrum sacramentum p quod duo important. scz inseparabilitas. qz vir no potest ab vxore sua separari. nec recedere ab eius cohabitatioe. nec eco uerso nec aliquis absq; consensu alterius potest continentiam pferri. vel religionem ingredi. et si ppter certas causas fiat qnq; diuorciu quo ad cohabitatioez. no tñ ad sacramenti separationem. **E**t ideo dicit magister. iij. sen. di. xxvij. **M**atrimonium pñet indiuiduam vite pñuetudinem. **S**ecundo importat q illa inseparabilitas sit alicuius rei sacre signum et ideo representat vnionem xpi ad fideles qui sunt ecclesia. **S**icut ergo xpus nunq; separatur ab ecclesia. sic sponsus a sponsa. et eco uerso separari non debent. **C**ontra illud bonum anima peccatrix etiã facit quando dyabolo ad peccatum pñent. quia separatur a deo et vnit se et associat dyabolo. **Q**uare ysa. lix. dicit. **P**eccata vestra diuiserunt inter vos et deuz vestrum. **A**nima igitur sic separata a deo et misera a demonibus capitur et ligatur. et ad iudicium ducit. **E**st em anima peccatrix in potestate dyaboli. et nisi precibus beate virginis et pietate xpi pseruaretur. a demonib; suffocaretur. et eternaliter damnaretur. **C**hristus igitur videns matrem p anima peccatrice ad uocare. de iusticia inclinatur se ad pietatem. et digito sue potestatis animam inscribit gratia qua demones accusatores confunduntur. et anima liberatur. **E**xemplu in quadaz ciuitate erat lubricus quidam et adulter magnus. et tñ virginem gloriosam non modicum diligebat. transiens ante imaginem virginis. vel eius altare coñsueuit semper dicere. **A**ue maria gratia plena. quadã aut die volens ire ad scelus et adulteriu assuetum ptransiens imaginẽ virginis more solito sanctam mariam salutabat. adiacebat aut domui sue fluminis que ad explendam pcupiscentia suam pergebat. que dum vellet transire. a dyabolo impulsus. et in eodem cecidit. et mox dimersus ibidem interijt. cuius animã mox rapuit multitudo demo

num cupiens eum deferre in barat; sed pietate dei affuerunt angeli. si possent illi aliquid ferre solacij. quibus venientib; dixerunt demones verbis pñimacibus. **E**t quid huc aduenisti. nihil in anima habetis. qm ppter mala que fecit. iure concessa est nobis. **A**d hoc valde tristes sancti angeli. ecce subito aduenit sancta dei genitrix. et libera auctoritate dixit demonibus. cur o nequissimi spirit; hanc animam rapuistis. qui responderunt. qz inuenimus eam psummasse in opibus malis. **A**t cõtra illa falsa sunt inquit que pferis. **S**cio em qm alicubi pergēs me primum salutando licenciam a me accepit qz si dixeritis q vim facimus vobis. ecce ponamus in iudicio summi regis. **C**umq; ex his altricarentur. placuit altissimo p meritis sancte sue matris vt antea peccatoris ad corpus rediret. et de suis reatibus penitentiam ageret. quod et factum est. et pietate xpi et sue dignissime matris a pena eterna liberatus. **D**ixit igitur xpus cuilibz vade. scz ad penitentia et amplius noli peccare. **D**eber igitur quilibet penitēs dicere christo sponso illud osee. ij. **E**uadam et reuertar. scz ad te xpe viz prioroz. quia bene erat mihi tñ scz quando sine peccato coniuncta eram sibi magis qm nunc quãdo sum separata et ad manus demonum tradita.

Dominica Letare

Habuit ihesus trans mare galilee quod est tyberiadis et sequebatur eum multitudo magna. **J**ohan. vi. c. **L**iberalitas fm pbm. iij. ethi. est virtus inclinans hominez ad largiendum magna dona. vbi et quando. et cui oportet et conuenit magnatibus regibus et ducibus. et consimilibus personis nobilibus. **E**nde in auten. de non alie. aut immu. eccle. coll. ij. s. si munus. **L**euetur impator vt meliora det. cui plurima dedit deus habere et multoz dñm esse. et facile dare. et maxime sanctis ecclesijs quibus optima mensura est rez donatarum immensitas. **C**ũ nihil aliud tam peculiare est impiali maiestati. qm bu militas et liberalitas. p qua sola dei seruatir imitatio. **C. de dona. re. l. si vnus.** **H**oc quidem oñdit natura. **M**ã sol q est rex planetaz et oim stellaz liberalior est effundere sua virtutem et influere cunctis. et ideo pater omnium